

RZECZPOSPOLITA POLSKA

Rzecznik Praw Dziecka

Mikołaj Pawlak

ZSS.422.2.2019.KS

Warszawa, 15 czerwca 2020 roku

Pan
Łukasz Szumowski
Minister Zdrowia

Szanowny Panie Ministrze,

nawiązując do działania generalnego, zainicjowanego moim wystąpieniem do Pana Ministra z 31 marca 2019 r.¹, w sprawie dostępu dzieci do procedury wymiany procesora dźwięku (części implantu słuchowego) i odpowiedzi Ministerstwa Zdrowia z 10 grudnia 2019 r. (SZZR.7100.118.2019.WS), stosownie do art. 10 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 stycznia 2000 r. o Rzeczniku Praw Dziecka (Dz. U. z 2017 r. poz. 922), zwracam się z prośbą o przesłanie bieżących informacji na temat prac nad rozwiązaniami systemowymi mającymi na celu m.in. skrócenie czasu oczekiwania pacjentów na wymianę ww. procesorów.

Wskazany pismem z 10 grudnia 2019 r. zostałem poinformowany, że w Ministerstwie Zdrowia rozpoczęto *analizę stanu prawnego i faktycznego problematyki określenia standardów dotyczących zasad i częstotliwości wymiany implantów ślimakowych oraz procesorów mowy lub dźwięku i włączenia powyższych zadań do harmonogramu prac Ministerstwa Zdrowia, biorąc pod uwagę aktualne priorytety*. Wobec tego zwracam się z prośbą o wskazanie na jakim etapie jest podjęte w resorcie zdrowia działanie w przedmiotowym zakresie.

We wskazanym piśmie poinformowano także, że na wniosek Ministra Zdrowia w Narodowym Funduszu Zdrowia rozpoczęły się *prace związane z przygotowaniem procedur umożliwiających efektywne wdrożenie przepisów umożliwiających prowadzenie zakupów wspólnych wybranych świadczeń rzeczowych, zarówno lekowych jak i nie lekowych*. Wobec tego zwracam się z prośbą o wskazanie czy do Ministerstwa Zdrowia wpłynęły już wyniki prac podjętych przez płatnika publicznego świadczeń opieki zdrowotnej w ww. zakresie.

Chciałbym także poinformować, że w tym roku zwróciłem się do Narodowego Funduszu Zdrowia z prośbą o przekazanie informacji dotyczących m.in. średniego czasu

---

¹ ZSS.422.2.2019.KS

oczekiwania świadczeniobiorcy na wymianę protezy ślimaka lub wszczępienie albo wymianę wielokanałowej protezy ślimaka w ostatnich trzech latach (tj. 2017-2019).

Poniżej przekazuję otrzymaną informację w formie tabeli – na podstawie danych uzyskanych od NFZ.²

ŚREDNI CZAS OCZEKIWANIA NA WSZCZEPIENIE ALBO WYMIANA PROTEZY ŚLIMAKA LUB WSZCZEPIENIE ALBO WYMIANA WIELOKANAŁOWEJ PROTEZY ŚLIMAKA (40004).

*Przypadek pilny / przypadek stabilny (kategorie medyczne)

*Dla osób poniżej 18 roku życia nie są prowadzone odrębne listy oczekujących

OW NFZ	2017	2018	2019
Dolnośląski	-	-	9 (pilny); 16 (stabilny)
Kujawsko-Pomorski	0 (pilny / stabilny)	0 (pilny / stabilny)	0 (pilny / stabilny)
Lubelski	0 (pilny), 14 (stabilny)	12 (pilny); 22 (stabilny) ↑	0 (pilny) ↓; 97 (stabilny) ↑
Lubuski	-	-	-
Łódzki	0 (pilny); 21 (stabilny)	0 (pilny); 2 (stabilny) ↓	0 (pilny); 18 (stabilny) ↑
Małopolski	-	14 (pilny); 0 (stabilny)	0 (pilny) ↓; 4 (stabilny) ↑
Mazowiecki	92 (pilny); 322 (stabilny)	29 (pilny) ↓; 350 (stabilny) ↑	0 (pilny / stabilny)
Opolski	-	-	-
Podkarpacki	-	-	-
Podlaski	0 (pilny / stabilny)	0 (pilny / stabilny)	0 (pilny / stabilny)
Pomorski	-	-	0 (pilny); 68 (stabilny)
Śląski	5 (pilny); 2 (stabilny)	29 (pilny) ↑; 21 (stabilny) ↑	5 (pilny) ↓; 5 (stabilny) ↓
Świętokrzyski	-	-	-
Warmińsko-Mazurski	-	-	-
Wielkopolski	0 (pilny); 36 (stabilny)	0 (pilny); 28 (stabilny) ↓	0 (pilny); 10 (stabilny) ↓
Zachodniopomorski	0 (pilny / stabilny)	0 (pilny / stabilny)	-
POLSKA	16 (pilny); 61 (stabilny)	9 (pilny) ↓; 60 (stabilny)	1 (pilny) ↓; 18 (stabilny) ↓

Ponadto, w załączeniu przekazuję także ujęte w formie tabeli dane porównawcze za lata 2017-2019 z łączną liczbą osób oczekujących na wszczępienie protezy ślimaka lub wszczępienie wielokanałowej protezy ślimaka w podziale na kategorie medyczne z uwzględnieniem pacjentów poniżej 18 roku życia (na podstawie informacji przekazanych przez NFZ) – załącznik nr 1.

² Wiadomość z 21.02.2020 r. od Aleksander Andruszkiewicz Departament Analiz i Innowacji Centrala Narodowego Funduszu Zdrowia w sprawie ZSS.420.6.2020.EK

Fakt, iż nadal występuje problem z dostępem dzieci do procedur umożliwiających im słyszenie potwierdziła mi także Pani prof. dr hab. n med. Grażyna Mielnik-Niedzielska Konsultant Krajowy w dziedzinie otolaryngologii dziecięcej, która wskazała³, że także otrzymuje zgłoszenia o problemach z wymianą procesorów mowy oraz bardzo długim okresie oczekiwania na zabieg wszczepienia implantu słuchowego.

W czerwcu br. do mojej wiadomości wpłynęła także skierowana do Pana Ministra petycja zawierająca 13 917 podpisów w sprawie trudnej sytuacji osób (dzieci i dorosłych) korzystających z implantów słuchowych. W petycji⁴ tej wskazano m.in. na to, że „pacjenci czekają na wymianę procesora mowy w kolejkach liczących po kilkaset osób. Jest to sytuacja bardzo frustrująca, w szczególności dla dzieci, które nie rozumieją powodu dla którego przestają słyszeć. Każda przerwa w słyszeniu w szczególności u małych dzieci, powoduje przerwę w rozwoju słuchu i mowy. Te przerwy są później bardzo trudne do nadrobienia i wymagają czaso- i kosztochłonnej terapii. (...) Pacjenci, u których już stwierdzono utratę sprawności procesora mowy, muszą oczekiwać kilka lat na wymianę urządzenia. W rzeczywistości oznacza to odebranie prawa do słyszenia tysiącom osób. Dla implantowanych małych dzieci wiąże się to z przerywaniem procesu rozwojowego z nieodwracalnym zaprzepaszczeniem dotychczasowej rehabilitacji. Konsekwencją u dzieci starszych i młodzieży są poważne problemy z nauką oraz wykluczenie z normalnego życia w gronie rówieśników.

Mając na uwadze powyższe, uprzejmie proszę o przekazanie dalszych informacji na temat działania Ministerstwa Zdrowia na rzecz dzieci z niedosłuchem lub niesłyszących w określonym na wstępie zakresie.

Z poważaniem

Rzecznik Praw Dziecka

Mikołaj Pawlak

Załącznik: Dane porównawcze za lata 2017-2019 z łączną liczbą osób oczekujących na wszczepienie protezy ślimaka lub wszczepienie wielokanałowej protezy ślimaka w podziale na kategorie medyczne z uwzględnieniem pacjentów poniżej 18 roku życia

³ Pismo z 12.02.2020 r. – odpowiedź w sprawie ZSS.420.6.2020.EK

⁴ Petycja jest wspólną inicjatywą następujących organizacji społecznych reprezentujących osoby cierpiące na niedosłuch i głuchotę: Polskiej Fundacji Osób Słabosłyszących, Polskiej Fundacji Pomocy Dzieciom Niedosłyszącym - ECHO-, Stowarzyszenia Rodziców i Przyjaciół Dzieci „Usłyszeć Świat”, Stowarzyszenia Rodziców i Przyjaciół Dzieci z Wadą Słuchu ORaToR, Stowarzyszenia Rodziców i Przyjaciół Dzieci z Wadą Słuchu w Krośnie, Stowarzyszenia Słyszeć bez Granic, Stowarzyszenia SUIITA, oddział w Lublinie, Stowarzyszenia SUIITA.

